

Drugostopnejski dvopredmetni študijski program

POLONISTIKA

Oddelek
za slavistiko

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Drugostopenjski dvopredmetni študijski program **Polonistika**

trajanje: 2 leti

točke: 120 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednji smeri:

- **Polonistika – dvopredmetna smer,**
- **Polonistika – dvopredmetna pedagoška smer.**

Pri dvopredmetnem programu oziroma smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo. Dvopredmetno študijsko smer Polonistika je mogoče kombinirati z vsemi dvopredmetnimi študijskimi programi oz. smermi, ni pa je mogoče kombinirati z dvopredmetnimi pedagoškimi študijskimi programi oz. smermi, razen z dvopredmetno pedagoško smerjo Andragogika in dvopredmetnim pedagoškim študijskim programom Pedagogika. Študent oz. študentka lahko izbira samo eno smer programa in ne more kombinirati predmetov z dveh različnih smeri. Dvopredmetno pedagoško študijsko smer Polonistika je mogoče kombinirati z vsemi dvopredmetnimi pedagoškimi študijskimi programi oz. smermi, ni pa je mogoče kombinirati z dvopredmetnimi (nepedagoškimi) študijskimi programi oz. smermi. Študent oz. študentka lahko izbira samo eno smer programa in ne more kombinirati predmetov z dveh različnih smeri.

Opis programa

Polonistika se ukvarja s poljskim jezikom, književnostjo in kulturo. Drugostopenjski študijski program Polonistika je zasnovan kot nadgradnja prvostopenjskega programa ter omogoča pridobitev poglobljenega znanja poljskega jezika, poznavanja poljske književnosti in kulture, poljsko-slovenskih stikov, specifičnih filoloških znanj ter široke humanistične izobrazbe.

Na temeljih razgledanosti po poljski književnosti in družbeno-zgodovinskih ozadnjih literarnih obdobjih do leta 1989, ki so jo pridobili na prvi stopnji, se študenti in študentke na drugi stopnji poglobijo v sodobno poljsko književnost, s poudarkom na sodobnem poljskem romanu, poljski dramatik in sodobnem zahodnoslovanskem literarnem diskurzu. Jezikovna znanja, usvojena na prvi stopnji, nadgradijo za suvereno uporabo in se poglobijo v jezikovno kulturo ter stilistiko poljskega jezika. Predmeti, kot so *Izbrana poglavja iz sodobne srednjeevropske zgodovine*, *Izbrana poglavja iz češkega, poljskega in slovaškega jezikoslovja* in *Literarni diskurzi 20. stoletja v zahodnoslovanskih književnostih*, so zasnovani širše in ponujajo vpogled v temeljne literarne in jezikoslovne modele zahodnoslovanskega prostora.

Na študijski program Polonistika druge stopnje se lahko vpišejo študenti in študentke, ki so končali prvo stopnjo polonistike v Sloveniji ali v tujini, pa tudi tisti, ki so zaključili drug študijski program prve stopnje in so pred vpisom opravili diferencialne izpite.

Polonistika druge stopnje ima dve smeri: na dvopredmetni je več pozornosti namenjene pridobivanju prevajalskih veščin, na dvopredmetni pedagoški smeri, ki usposablja za poklic učitelja oz. učiteljice, pa je poudarek na splošnih pedagoških predmetih in na poučevanju poljščine kot tujega jezika v teoriji in praksi. V okviru slednje študenti in študentke del hospitacij in nastopov opravijo na Katedri za polonistiko FF UL, drugi del pa v času tritedenske prakse na Univerzi v Lodžu na Poljskem.

Študenti in študentke polonistike redno sodelujejo v obštudijskih dejavnostih Oddelka za slavistiko, s čimer pridobivajo dodatne kompetence in prve delovne reference ter se družijo, kar je prav tako pomemben del študijskega obdobja. Za Slovanski večer in Zahodnoslovanski božični večer v sodelovanju z lektoriciami pripravijo program, prevajajo podnapise za večer kratkih filmov, se preizkušajo v literarnem prevajanju, svoje prispevke objavljajo v oddelčni študentski reviji *Perun*, sodelujejo v Študentski sekciji Slavističnega društva Slovenije. Prav tako se udeležujejo dogodkov, ki jih Katedra za polonistiko organizira v sodelovanju z Veleposlaništvom Republike Poljske v Ljubljani, na primer vsakoletnega javnega branja poljske književnosti, ter gostujočih predavanj in drugih literarnih in kulturnih prireditev.

Katedra za polonistiko goji trdne stike s poljskim univerzitetnim okoljem ter študente in študentke spodbuja, da se med študijem odpravijo na izpopolnjevanje na poljske univerze. Poljsko lahko obiščejo v okviru poletnih šol poljskega jezika ali se s štipendijo Erasmus+, Ceepus oz. meddržavno štipendijo udeležijo študijske izmenjave na eni od poljskih univerz, s katerimi sodeluje ljubljanska polonistika, to so: Jagelonska univerza v Krakovu, Univerza v Varšavi, Šlezijska univerza v Katovicah, Univerza v Lodžu, Univerza Adama Mickiewicza v Poznanju, Katoliška univerza Janeza Pavla II v Lublinu, Univerza v Wrocławu in Univerza v Białystoku.

Predmetnik – POLONISTIKA: dvopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Izbrana poglavja iz sodobne srednjeevropske zgodovine	30			30	3
2. Jezikovna kultura/Stilistika poljskega jezika v teoriji in praksi (predmeta se izvajata ciklično)	15	30		45	4
3. Poljski sodobni roman/Poljska dramatika (predmeta se izvajata ciklično)	30/15	15		45/30	4
4. Medjezikovno posredovanje in kultura 1: poljski jezik		60		60	4
2. semester					
5. Izbrana poglavja iz češkega, poljskega in slovaškega jezikoslovja	15		15	30	3
6. Literarni diskurzi 20. stoletja v zahodnoslovanskih književnostih	30	15		45	3
7. Uporabna slovenščina			30	30	3
8. Medjezikovno posredovanje in kultura 2: poljski jezik		60		60	3
9. Strokovni izbirni predmet programa 1 ali zunanji izbirni predmet	30			30	3
2. letnik					
3. semester					
10. Stilistika poljskega jezika v teoriji in praksi/ Jezikovna kultura (predmeta se izvajata ciklično)	15	30		45	4
11. Poljska dramatika/Poljski sodobni roman (predmeta se izvajata ciklično)	15/30	15		30/45	4
12. Medjezikovno posredovanje in kultura 3: poljski jezik		60		60	4
13. Zunanji izbirni predmet	30			60	3
4. semester					
14. Magistrski seminar in magistrsko delo		30		420	15

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Arealni vidiki slovanskih jezikov/ Primerjalna skladnja slovanskih jezikov (predmeta se izvajata ciklično)	15		15	30	3
2. Ekolingvistika in slovenski medijski prostor	30			30	3
3. Literatura in mediji	15		15	30	3
4. Cerkevna slovanščina – vzhodnoslovanska redakcija/Cerkevna slovanščina – južnoslovanske redakcije (predmeta se izvajata ciklično)	15		15	30	3
5. Teorija literarnega diskurza	30			30	3
6. Sodobna makedonska književnost	15		15	30	3
7. Osnove gornje in dolnje lužiške srbščine		30		30	3
8. Češka in slovaška starejša književnost	15			30	3
9. Interpretacija literarnih besedil: slovaška proza 20. stoletja	15			30	3
10. Razvoj češkega jezika v teoriji in praksi	15			30	3
11. Stilistika slovaškega jezika	15			30	3
12. Specialna področja prevajanja: prevajalske tehnologije			30	30	3
13. Specialna področja prevajanja: terminologija			30	30	3
14. Specialna področja prevajanja: podnaslavljanje	30			30	3
15. Specialna področja prevajanja: pravno prevajanje	30			30	3
16. Specialna področja prevajanja: prevajanje umetnostnih besedil	30			30	3
17. Poklicni vidiki prevajanja	30			30	3

Predmetnik – POLONISTIKA: dvopredmetna pedagoška smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Skupni del pedagoškega modula 50 %	37,5	21,25	16,25	75	6
2. Jezik v praksi za učitelje I		60		60	3
3. Poljski sodobni roman/Poljska dramatika (predmeta se izvajata ciklično)	30/15	15		45/30	3
4. Izbirni predmet iz pedagoškega modula I	30			30	3
2. semester					
5. Skupni del pedagoškega modula 50 %	37,5	21,25	16,25	75	6
6. Jezik v praksi za učitelje II		60		60	3
7. Jezikovna kultura/Stilistika poljskega jezika v teoriji in praksi (predmeta se izvajata ciklično)	15	30		45	3
8. Strokovni izbirni predmet 1 ali zunanji izbirni predmet	30			30	3
2. letnik					
3. semester					
9. Didaktika poljskega jezika	15	30		45	3
10. Jezik v praksi za učitelje III		60		60	3
11. Magistrski seminar			30	30	3
12. Strokovni izbirni predmet II	30			30	3
13. Izbirni predmet iz pedagoškega modula II	30			30	3
4. semester					
14. Pedagoška praksa		10	30	40	6
15. Magistrsko delo				270	9

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Izbrana poglavja iz češkega, poljskega in slovaškega jezikoslovja	15		15	30	3
2. Izbrana poglavja iz sodobne srednjeevropske zgodovine	30			30	3
3. Literarni diskurzi 20. stoletja v zahodnoslovanskih književnostih	30	15		30	3
4. Interpretacija literarnih besedil: slovaška proza 20. stoletja	15			30	3
5. Ekolingvistika in slovenski medijski prostor	30			30	3
6. Uporabna slovenščina			30	30	3
7. Sodobna makedonska književnost	15	15		30	3
8. Teorija literarnega diskurza	30			30	3
9. Kulturna hermenevtika	15	15		30	3
10. Literatura in mediji	30			30	3
11. Cerkevna slovanščina – vzhodnoslovanska redakcija/Cerkvena slovanščina – južnoslovanske redakcije (predmeta se izvajata ciklično)	15	15		30	3
12. Splošni izbirni predmet	30			30	3
13. Jezikovna kultura/Stilistika poljskega jezika v teoriji in praksi (predmeta se izvajata ciklično)	15	30		30	3
14. Poljski sodobni roman/Poljska dramatika (predmeta se izvajata ciklično)	30/15	15		30	3

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Medjezikovno posredovanje in kultura 1, 2, 3: poljski jezik

Predmet nadgrajuje na prvi stopnji razvita znanja, razumevanje, pisno in ustno rabo jezika. Učne ure so namenjene razvijanju komunikacijskih spretnosti, delu z znanstvenimi in strokovnimi besedili z raznih področij; izboljševanju sposobnosti medjezikovnega posredovanja, prevajanju besedil ter specifični problematiki tega področja.

Jezikovna kultura

Predmet ob razlagi jezikovnokulturnih pojmov, kot so norma, kodifikacija, (anti)purizem, raba, jezikovno načrtovanje, jezikovna politika, jezikovne napake itd., razvija zavest o jezikovni kulturi kot enem od dejavnikov nacionalne identifikacije.

Stilistika poljskega jezika v teoriji in praksi

Predmet ob razlagi vsebin funkcionalne in pragmatične stilistike poljskega jezika, stilističnih sredstev in figur ponuja znanja za pridobitev sposobnosti izražanja, ki je primerno vsakokratni sporazumevalni okoliščini, cilju komunikacije ter naslovniku.

Izbrana poglavja iz češkega, poljskega in slovaškega jezikoslovja

Predmet ponuja pregled v češki, poljski in slovaški jezikoslovni tradiciji najbolj uveljavljenih pristopov oziroma teorij, tudi interdisciplinarnih (mdr. psiholingvistika, sociolingvistika, bilingvizem, jezikovna podoba sveta): študenti in študentke se seznanijo z ustreznimi terminologijo, temeljnimi idejami in teoretičnimi deli.

Poljski sodobni roman

Predmet prikaže vrstno opredelitev romana in njegove vloge v razvoju nacionalne književnosti, povezanost z družbeno resničnostjo ter razvojne faze in specifične poljskega literarnozgodovinskega procesa. Nato se osredotoči na roman po letu 1989 ter se analitično posveti romanesknim delom ključnih sodobnih poljskih avtorjev in avtoric.

Poljska dramatika

Skozi pregled poudarkov poljske dramatike 20. stoletja – gledališke inovacije v obdobju mlade Poljske (S. Wyspiański), medvojni avantgardni tokovi (S. I. Witkiewicz), modernistična iskanja (W. Gombrowicz), groteska in absurd v povojni dramatik (S. Mrożek, T. Różewicz) ter sodobna poljska drama – so pri predmetu obravnavane ključne poteze poljske dramske ustvarjalnosti.

Literarni diskurzi 20. stoletja v zahodnoslovanskih književnostih

Predmet obravnava vodilne teoretske usmeritve ter literarne modele v poljski, češki in slovaški pesniški ustvarjalnosti. Seminarske vaje se na podlagi obravnavanih teoretskih izhodišč posvečajo celoviti analizi poetike pesniškega dela izbranega avtorja oz. avtorice 20. stoletja, npr. slovaškega modernista Miroslava Válka in Nobelovih nagrajencev Jaroslava Seiferta ter Wisławe Szymborske.

Jezik v praksi za učitelje I, II, III

Predmet ponuja sistematično nadgrajevanje že usvojenega znanja poljščine s poudarkom na ozaveščanju značilnosti poljske kulture in identitete v širšem medkulturnem prostoru; branje in analiziranje besedil s širokega področja materialne in duhovne kulture; samostojno raziskovanje in predstavljanje kulturoloških problemov in tem z uporabo raznovrstnih oblik jezikovne ekspresije.

Didaktika poljskega jezika

Predmet mdr. ponuja seznanitev z vprašanji s področja didaktike poučevanja poljskega jezika kot tujega jezika na različnih ravneh, in sicer s klasifikacijo nivojev jezikovnih kompetenc na osnovni, srednji in visoki ravni ter s standardi izpitnih zahtev in smernicami za izdelavo učnega gradiva, namenjenega spodbujanju, razvijanju in utrjevanju spretnosti.

Pedagoška praksa

Pedagoška praksa obsega 3 tedne in jo študent oz. študentka opravlja na Poljskem. V času opravljanja prakse dobi osnovni vpogled v delo ustanove kot celote in v potek dela pri pouku poljščine. Vsebinsko prakse in raspored opravljanja posameznih nalog oblikuje skupaj z učiteljem-mentorjem pred začetkom prakse.

Uporabna slovenščina

Navezuje se na predmet 1. stopnje, študenti in študentke se usposobijo za učinkovito govorno in pisno izražanje v slovenščini. Spoznajo elektronska orodja (slovarji, pravopisi) in tudi terminologijo, usposobijo se za povzemanje, prevajanje in tolmačenje ter pregledovanje besedil predvsem iz zahodno-slovanskih jezikov.

Izbrana poglavja iz sodobne srednjeevropske zgodovine

Predmet študentom in študentkam predstavi osnovne značilnosti razvoja srednjeevropskih držav od sredine 19. stoletja dalje. Predavanja so pregled razvoja od skupnega življenja v Avstro-Ogrski do sodobnega stanja v državah naslednicah monarhije.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse študijske obveznosti, kot so določene z akreditiranim predmetnikom in učnimi načrti posamezne smeri v študijskem programu, v skupnem obsegu 60 kreditnih točk po ECTS.

Študenti in študentke dvopredmetnih smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 60 KT, skupaj torej 120 KT.

Strokovni profil in veščine

Drugostopenjski študijski program Polonistika omogoča pridobitev poglobljenega znanja in medkulturnih jezikovnih zmožnosti, ki po mednarodnih standardih ustrezajo profilu magistra oz. magistrice polonistike. Diplomanti in diplomantke programa si pridobijo široko in temeljno humanistično izobrazbo tako na teoretični kot uporabni ravni s področja poljske zgodovine, književnosti in kulture ter specifična filološka znanja na jezikovnem področju.

Magister oz. magistrica polonistike med drugim doseže odlično poznavanje standardnega poljskega jezika na stopnji C2 po evropski jezikovni lestvici, usvoji sposobnost kritičnega branja, vrednotenja in interpretacije raznovrstnih besedil ter pridobi širok pregled o literarnih delih in znanstvenih pristopih, povezanih s poljskim kulturnim okoljem.

Poleg tega program ponuja edinstveno razgledanost na širšem področju zahodnoslovenskih jezikov, kultur in književnosti, spodbuja primerjanje polonističnega področja s posebnostmi slovenskega jezika, književnosti, kulture in zgodovine.

Na pedagoški smeri si magistri in magistrice pridobijo še specifična filološka znanja s področja poučevanja poljščine in pedagoške kompetence. Kombinacija humanističnih znanj s pedagoškimi omogoča diplomantom in diplomantkam učinkovito posredovanje znanja v okviru izobraževalnih ustanov vseh tipov ter delovanje na področjih, kjer je zahtevana pedagoška usposobljenost oz. znanje s področja jezikovnega izobraževanja.

Zaposlitvene možnosti

Program diplomante in diplomantke usposablja za zahtevne ustvarjalne naloge in potrebe, predvsem pa za samostojno delo na področju raziskovanja, prevajanja, literarne in znanstvene kritike, interdisciplinarnih povezav v širšem medkulturnem prostoru. Diplomanti in diplomantke so tako učinkovito pripravljene za samostojno znanstvenoraziskovalno (nepedagoška smer) oz. pedagoško delo na domačih in tujih (izobraževalnih) ustanovah ter za delovanje na področjih, kjer je zahtevana pedagoška usposobljenost oz. znanje s področja jezikovnega izobraževanja (pedagoška smer).

S programom usposabljammo visoko kvalificirane in široko razgledane diplomante in diplomantke s kompetenco pisnega in ustnega sporazumevanja v poljskem jeziku ter sposobnostjo suverenega nastopanja v javnosti, ki so zmožni vzpostavljati komunikacijo med pripadniki različnih kultur in jezikov, zato se uspešno uveljavljajo kot prevajalci, tolmači, raziskovalci, učitelji in profesorji, literarni kritiki in drugi medkulturni posredovalci.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Anežka Kočalková
anezka.kocalkova@ff.uni-lj.si
Soba 5/2/4, Tobačna 5

Telefon

+386 1 24 42 050

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Lidija Rezončnik
lidija.rezonicnik@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://slavistika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na e-poštni naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati polonistiko

»Študijski program Polonistika mi je dal veliko vpogleda v svet poučevanja in učenja poljščine

kot tujega jezika. Predmeti so bili zelo dobro teoretično in praktično zastavljeni. Največji izziv in zadovoljstvo mi je predstavljala praksa. Prvi del prakse sem opravila tako, da sem poučevala poljščino prve in druge letnike polonistike dodiplomskega študija. Drugi del prakse, ki ga vidim kot največji plus pedagoškega programa, pa temelji na obveznem opravljanju pedagoške prakse na Poljskem, kjer se študentje preizkusimo še v poučevanju poljščine kot tujega jezika ne poljsko govorečih ljudi, ki na Poljskem živijo in se jezika učijo zaradi službe, izobrazbe itd. K prijetno preživetim letom na univerzi in h kakovostnemu dodiplomskemu in podiplomskemu študiju so veliko pripomogli tudi vsi zaposleni, saj so nam pokazali, kako zanimiva in bogata sta slovenski in poljski jezik, kako smo si Poljaki in Slovenci po eni strani podobni, a po drugi različni, nam omogočili možnost večkratnega odboda na poletno šolo in bili vedno pripravljeni pomagati.«

– Karmen Mella, alumna dvopredmetne pedagoške smeri Polonistika